

Bij Open Deur nummer 6, juni 2010

In gesprek over: **Vertrouwen**

'Ik ben, dus ik word bemind.'

Deze uitspraak is lang niet altijd vanzelfsprekend. Hoe is dat in de kerk?

Ik bezocht ooit op een zondag een kerk in San Francisco. Het gebouw stond in een gevaarlijke buurt, waar je bijna struikelde over de daklozen. Het was een diaconale kerkgemeenschap met elke dag maaltijdverstrekking, hiv-controles, gespreks- en gebedsgroepen en een alfabetiseringcursus. Alle soorten mensen kwamen daar binnen, veel zwarte mensen, veel zwervers, maar ook sjieke, goed geklede kerkgangers, homo's en hetero's. 'Our God is a God of unconditional love' was het preekthema van de (zwarte) predikant. Iedereen mag hier komen, of je nu veel, weinig of helemaal niet gelooft. Deel in onze gemeenschap, geniet van de muziek en misschien word je dan door God geraakt.

Onvoorwaardelijke liefde, wie verlangt daar niet naar? De kerk als een plaats van vertrouwen en hoop.

Aart Mak schrijft op pag. 2-3 dat onze kerken een imagoprobleem hebben: 'Je moet eerst nogal wat geloven en aan voorwaarden voldoen voordat je kunt meedoen.'

- Bent u dat met hem eens?
- Zou het vertrouwen, in God of de kerk, toenemen als iedereen mag meedoen? Wat moet er dan veranderen?

Arjan Markus en Desiree Berendsen schrijven elkaar op pag. 4-5 over de vraag waar je God kunt vinden.

God bestaat in de geloofsgemeenschap van mensen die in Zijn Naam bijeen zijn. In die gemeenschap is God te vinden, zegt de een. De ander

vindt God door het volgen van een stem, je overgeven aan 'iemand' die je niet kunt zien. Het volgen van die stem is een daad van vertrouwen en dat uit zich in je wijze van leven. De tegenvraag is: 'Hoe weet je of de stem die je verneemt, de Stem van God is?'

- Kunt u uit de voeten met deze discussie?
- Wat is het verschil tussen deze twee schrijvers?
- Wat is de overeenkomst?

'Heilige van de duisternis' op pag. 7 beschrijft het leven van moeder Teresa. Ze blijkt geschreven te hebben over haar eenzaamheid, maar ook over haar gebrek aan geloof en vertrouwen in God. Velen waren geschokt dat dit kon.

Zoveel mensen zijn niet gelovig, of zeggen niet te kunnen geloven. Sommigen vinden geloof gevaarlijk. Anderen zijn jaloers op het eenvoudige godsvertrouwen van anderen, maar hebben het geloof van hun jeugd achter zich gelaten. Ze weten soms ook geen goed alternatief. De kerkverlating is er een gevolg van.

- Is het 'hebben' van een geloof ook niet een gave die je wel of niet krijgt aangereikt?
- Hoe waardeer je het als iemand in haar/zijn leven 'tijdelijk gelovig' is?

In orthodoxe kringen wordt soms nogal negatief geoordeeld over ongelovigen: Zij zouden naar de hel gaan.

- Kunt u zich daarin vinden – in het licht van de godsbeleving van Moeder Teresa?
- Hebt u een suggestie hoe de kerkgemeenschap of predikant met deze problematiek om kan gaan?

Laat iemand het verhaaltje 'De tempel met de duizend spiegels' op pag. 9 hardop voorlezen. Neem een denkpauze van 5 minuten, schrijf uw gedachten op en wissel daarna met elkaar de betekenis uit die dit verhaal voor u heeft.

Willem Breedveld schrijft op pag. 10-11 over de kersttoespraak van de koningin. Echt contact tussen mensen onderling zou volgens haar de voorkeur hebben boven virtueel contact, bijvoorbeeld met een Chinees aan de andere kant van de aardbol. Veel mensen verkeren door het gebruik van internet in een virtuele werkelijkheid die de echte wereld kan verdringen. Ze spreekt hiermee over het thema van de onderlinge binding versus de ontbinding in de samenleving. Alleen is deze nieuwe werkelijkheid niet meer weg te denken uit ons leven. We vertrouwen erop en hebben ons er op allerlei manieren afhankelijk van gemaakt.

Ieder huishouden heeft apparatuur waarmee gecommuniceerd kan worden. Soms blijft het alleen bij die soort communicatie, maar staat dat de onderlinge binding in de weg?

- Is geloof in God ook niet te vergelijken met een virtuele wereld? Je gelooft immers in een niet zichtbare werkelijkheid.
- Waarom zou God wel betrouwbaar zijn?
- Kun je twijfel daaraan te boven komen en hoe dan?
- Waar vindt u zelf binding, goed contact, verbondenheid?

Het artikel van Henk Huyser op pag. 12-13 maakt wel heel duidelijk dat vertrouwen nooit los gezien kan worden van aardse daden, van mensen die het belichamen. Hij citeert in de derde alinea uit Psalm 32.

- Herkent u in uw leven momenten waarin u zich omringd voelde met liefderijke verbondenheid? Bij welke gelegenheid was dat?
- Kon/kunt u dat gevoel delen met anderen?
- Wat betekent dat voor uw geloofsleven?

Vertrouwensspelen

Vertrouwen is ook een lijfelijk gebeuren, zoals in het MuZieum. In een groep kunt u dat uitproberen. In deze tijd waarin het woord 'ongewenste intimiteit' heet nieuws is, moet je weten waar de grens ligt in menselijk

contact. Echter: elkaar aanraken kan ook het begin zijn van (ervaringen van) vertrouwen. Er zijn veel soorten spellen verkrijgbaar die u kunt gebruiken in een groep die elkaar al wat beter kent.

De waaierende wilg

De groep gaat in een kring dicht om een van de deelnemers staan. De persoon in het midden van de kring houdt zich stokstijf, doet zijn ogen dicht en laat zich achterover vallen. De andere deelnemers moeten hem door middel van kleine duwtjes weer rechtop krijgen.

Zwevend blad

De deelnemers maken twee rijen met de gezichten naar elkaar toe. Ze pakken elkaars armen gekruist beet en gaan op de hurken zitten. Er is een soort bed van armen ontstaan. Hierop gaat één persoon liggen. Deze wordt eerst rustig naar boven getild (de deelnemers tillen hem/haar rustig op door te gaan staan). Vervolgens wiegen ze deze persoon naar beneden als een vallend blad.

Gevaarzone

Twee deelnemers gaan met een grote afstand tegenover elkaar staan. De ene deelnemer nadert langzaam de andere die de ogen heeft gesloten. Wanneer deze laatste het gevoel heeft dat de ander te dichtbij komt, roept hij 'stop'. Daarna vertelt hij waarom hij zich 'bedreigd' voelde. Daarna wisselen ze.

Deze leidraad werd geschreven door Simon Drost, gemeenteadviseur binnen de Protestantse Kerk in Nederland

Contactpersoon voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad is mw. Jos Postma, telefoon (030) 880 1468, e-mail: j.postma@pkn.nl.

Voor een abonnement op *Open Deur, oecumenisch maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken* kunt u contact opnemen met Boekencentrum uitgevers, tel. (079) 362 86 28, www.open-deur.nl